

ТОШКЕНТ ХАҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН • № 206 (9852). • 1990 йил 27 октябрь • Баҳоси 5 тийин.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТЛАРИ ИТТИФОҚИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ФУҚАРОЛАР ЖАМҒАРМАЛАРИНИ ССЖИ ЖАМҒАРМА БАНКИ МУАССАСАЛАРИДА САҚЛАШДАН МАНФААТДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

ССЖИ Олий Кенгаши томонидан маъқулланган халқ ҳужалигини барқарорлаштириш ва бозор иқтисодиётига ўтишнинг асосий йўналишларига мувофиқ ҳамда фуқаролар ўз жамғармаларини ССЖИ жамғарма банки муассасаларида сақлашдан манфаатдорлигини ошириш, омонат кўювчиларнинг манфаатларини ҳимоя қилишни таъминлаш мақсадида қарор қилмади:

1. ССЖИ жамғарма банкининг давлат мақоми сақлаб қолинсин ва фуқароларнинг жамғармаларига давлат кафолати тасдиқлансин.

2. ССЖИ жамғарма банки муассасаларида аҳоли қўйган муддатли омонатларга тўланадиган фойда фоизи миқдори омонат қанча муддатга қўйилишига қараб 1990 йил 1 ноябрдан бошлаб оширилсин.

ССЖИ давлат банки ва ССЖИ жамғарма банки фойда фоизининг аниқ миқдорини белгилаб қўйсинлар.

3. ССЖИ жамғарма банки аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини оширишни таъминласин.

курساتилаётган хизмат соҳасини кенгайтириш, фуқароларнинг банд бўлмаган пулларини жалб этишнинг янги шакллари оммалаштириш, нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилишни ривожлантириш ҳамда аҳолига қарз бериш туриш практикасини такомиллаштириш чораларини кўрсин.

4. ССЖИ молия вазирлиги ва ССЖИ жамғарма банки янги фойда системани ҳисобга олиб, 1982 йилда чиқарилган давлат ички ютуқли зайёми ва ССЖИ жамғарма банки сертификати шартларини ўзгартирсинлар.

5. ССЖИ давлат банки 1990 йил 1 ноябрдан бошлаб корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг банкка қўйган маблағларига ва уларга бериладиган қарзларга фойданинг янги миқдорини жорий этсин.

Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқи Президентини
М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.
1990 йил 25 октябрь.

ССЖИ ПРЕЗИДЕНТИ МАДРИДГА ЖЎНАБ КЕТДИ

М. С. Горбачев Испания қиролни Хуан Карлос I нинг таклифига биноан 26 октябрь кунин расмий ташриф билан Москвадан Мадридга жўнаб кетди. ССЖИ Президенти Франция Президентининг таклифига биноан шу мамлакатга ҳам ташриф буюради.

Сафарда М. С. Горбачев

га Э. А. Шеварднадзе, Л. А. Воронин, Н. А. Назарбаев, А. С. Черняев, С. К. Романовский ҳамроҳлиги қилмоқдалар.

Аэропортда Президентни ССЖИ Вазирлар кенгашининг раиси Н. И. Рижков, ССЖИ Олий Кенгашининг раиси А. И. Лукьянов, ССЖИ президентлик кенга-

шининг аъзолари В. В. Ваткин, В. И. Болдин, В. А. Крючков, Ю. Д. Маслюков, В. А. Медведев, Ю. А. Осипьян, С. С. Шаталин, Д. Т. Язов, А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитети Бош котибининг ўринбосари В. А. Ивашко кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида Испаниянинг ССЖИдаги муваққат ишлар вакили Э. Панез, Франциянинг ССЖИдаги муваққат ишлар вакили М. Песик бор эдилар.

(ТАСС).

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳурияти Президентининг Фармони

ЖУМҲУРИЯТ АҲОЛИСИНING ШАХСИЙ ЁРДАМЧИ ҲЎЖАЛИКЛАРИДАГИ ЧОРВА ВА ПАРРАНДАНИ ОЗУҚА БИЛАН ТАЪМИНЛАШГА ОИД ҚЎШИМЧА ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Жумҳурият аҳолисининг шахсий ҳўжаликларидagi чорва ва паррандачилик озуқа билан таъминлашни янада яхшилаш ва чорвачилик маҳсулотини кўпайтириш мақсадида қўйидагиларни зарур деб ҳисобладиман:

1. 1991 йилдан бошлаб чорвачилик учун озуқа бўлган пахта чигитини қайта ишлаш маҳсулотини (исилит ишлаб чиқариш ва айирбошлаш ишларига бериладигани бу ҳисобга кирмайди) жумҳуриятдан ташқарига етказиб бериш беқор қилинсин.

2. Ўзбекистон ССЖ Вазирлар Кенгаши: — Қорақалпоғистон МССЖ, вилоят, район ижроия қўмиталари, халқ депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари иш-тироқида ушбу масала юзасидан илгари қабул қилинган Фармон қандай бажарилаётганини текширсин ҳамда аҳолининг шахсий ёрдамчи ҳўжаликларида бутун чоралар билан ривожлантиришга қаратилган ва 1991 йилда давлат ресурсларидан йилга ҳар бир сиргирга 160 килограмм кунжара, 115 килограмм чигит шўлкасини қўшимча равишда ажратишни кўзда тутувчи тегишли қарор қабул қилсин;

— аҳолига ҳашак, ширали озуқа ва қўшмак сотишни кескин кўпайтириш учун барча имкониятлардан фойдалансин; — ушбу Фармон бажарилиши устидан қаттиқ назоратни таъминласин, Фармон қандай рўбга чиқарилаётганлиги тўғрисида мунтазам, ярим йилда бир марта ахборот бериб туриш ва текширув материалларини матбуотда ҳамда телевидение орқали ёритиб бурсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳуриятининг Президенти
Тошкент шаҳри,
1990 йил, 25 октябрь.

Н. КАРИМОВ.

УН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ОЛИЙ КЕНГАШИ УЧИНЧИ СЕССИЯСИНING ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ун иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгашининг учинчи сессияси 1990 йил 29 октябрь соат 10 да Ўзбекистон

Компартияси Марказий Қўмитаси мажлислар залида очилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон ССЖ халқ депутатлари 28 октябрь кунин эрта-лаб соат 10 дан 19 га қадар

Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши Раёсатида рўйхатга олинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ГУРУҲЛАРИ ВАКИЛЛАРИ КЕНГАШИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон ССЖ халқ депутатлари гуруҳлари вакиллари кенгаши 29 октябрь кунин эрта-лаб соат 9 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитасининг кичик мажлислар залида бўлади.

гидрометеорология хизматида қарашли бошқарманинг «Дукант» қор кўчкисини олдиндан аниқлаш станцияси ходимлари қишкни мавсумга ҳозирлик кўриб бўлдилар. Станция жойлашган ҳудуд атрофида бир қатор саноат корхоналари, турист комплекси, кўп километрли автомобил йўллари бор. Кўчкни хавфи бўлган жойларга қор қалинлигини ўлчайдиган тахтачалар, беланд тоғлар устига эса бункерларда кўчкни маълум қиладиган телеулов асбоблари ўрнатилди. Шунингдек, қор кўчкисини хавфининг олдини олиш билан боғлиқ тадбирлар амалга оширилди. Суратларда: «Дукант»га сайёхатга келган Янгйобод шаҳри ўқувчиларини кўриб турибсиз; станция ходими Артур Седой навбатдаги иш кунларидан бирида.

С. ВЕЛЕЧКИН сурати.
ЎЗТАГ.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТЛАРИ КОМИССИЯСИДА

СОВРИН ДОРЛАРНИ КУТЛАЙМИЗ!

Ўзбекистон ЛКЕИ Тошкент вилоят қўмитаси ҳузуридаги Тошкент вилоят Ленин комсомол мукофотлари комиссияси 1990 йил учун адабиёт, журналистика ва санъат соҳасида вилоят Ленин комсомол мукофотларини қўйидаги номзодларга беришга қарор қилди.

1. АДАБИЁТ ВА ЖУРНАЛИСТИКА СОҲАСИДА:

Исроилов Зоир — Ғалаба ноҳиясидаги «Ленин йўли» рўзномаси бўлими мудири. Ёшлар муаммоларини матбуотда кенг ёритган бир туркум мақолалари учун.

Ўзбекистон ЛКЕИ Ғалаба ноҳия қўмитаси тавсия этган.

Тошев Иброҳим — Пискент ноҳия ижроия комитети маданият бўлими ходими. Ёшлар орасида ўзбек адабиёти ва санъати аъёнларини тарғиб қилишдаги хизматлари, ёшлар ҳаёти муаммоларини ёритган бир туркум мақолалари учун.

Ўзбекистон ЛКЕИ Пискент ноҳия қўмитаси тавсия этган.

II. КОНЦЕРТ ИЖРОЧИЛИК ФАОЛИЯТИ СОҲАСИДА:

Бобораҳимов Абдукарим — Ангрен шаҳридаги 2-маданият уйи «Чотқол» халқ ансамблининг бадний раҳбари. Ўзбек халқ кўшқичилик санъатини тарғиб қилиш ва ёшларнинг мароқли дам олишини ташкил қилишдаги ютуқлари учун.

Ўзбекистон ЛКЕИ Ангрен шаҳар комсомол қўмитаси ва

Ўзбекистон Давлат телевидениеси мушқали курсатувлар бош таҳририяти тавсия этган.

«Рассвет» — Чирчиқ шаҳар «Электромпро» ишлаб чиқариш бирлашмаси маданият уйи қошидаги цирк жамоаси. Цирк санъати аъёнларини ёшлар орасида кенг тарғиб этганлиги учун.

Ўзбекистон ЛКЕИ Чирчиқ шаҳар комсомол қўмитаси тавсия этган.

Раҳматов Нозим — Ангрен шаҳридаги 29-ўрта мактаб қошидаги «Бинафша» ансамбли бадний раҳбари. Ёш авлоднинг эстетик руҳда тарбиялашдаги ибратли ишлари учун.

Ўзбекистон ЛКЕИ Ангрен шаҳар комсомол қўмитаси тавсия қилган.

«Ўзбекистон қизлари» — В. И. Ленин номи Тошкент давлат дорилфунуни маданият саройи қошидаги халқ рақс ансамбли. Талаба ва ёшларнинг маънавий дунёсини бойитиш борасидаги хизматлари учун.

Ўзбекистон ЛКЕИ С. Раҳимов ноҳия комсомол қўмитаси тавсия этган.

III. ТЕАТР ВА КИНО САНЪАТИ СОҲАСИДА:

Алибеков Сергей — «Ўзбекфильм» давлат ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги «Ўзбекфильм» бирлашмаси постановкачи режиссери.

Муроджонаева Светлана — шу бирлашма постановкачи режиссери. «Ўзвийлик» мультфильми учун.

«Ўзбекфильм» давлат ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси тавсия этган.

Нарзуллаев Сайдullo — Ўзбекистон телевидениеси адабий-драматик курсатувлар таҳририяти режиссёр ассистенти. Спектакллардаги ижрочилик ва режиссёрлик маҳорати учун.

Ўзбекистон телевидениеси адабий-драматик курсатувлар бош таҳририяти тавсия этган.

«Петрушка» — Чирчиқ шаҳридаги «Электромпро» ишлаб чиқариш бирлашмаси маданият саройи қошидаги кўчирчоқ театри. Ёшлар орасида санъатимиз аъёнларини тарғиб қилишдаги хизматлари учун.

Ўзбекистон ЛКЕИ Чирчиқ шаҳар комсомол қўмитаси тавсия этган.

IV. Меъморчилик соҳасида: Комиссияга материаллар тавсия этилмаганлиги учун бу соҳадаги мукофот комиссия томонидан кўриб чиқилмади.

мавсум бошидан бери 117 тонна пахта терган.

2. Ғалаба ноҳиясидаги Свердлов номи жамоа хўжалигидан Зияд Амиров, (86 ва 91 тонна).

3. Бўка ноҳиясидаги Тимирязев номи жамоа хўжалигидан Сулей Асроров, (85 ва 165 тонна).

ТЕРИМЧИЛАР:

1. Янгйўл ноҳиясидаги Ленин номи жамоа хўжалигидан Гулнора Абдуқодирова. У ўн кунда 1810 килограмм, мавсум бошидан бери 6400 килограмм пахта терган.

2. Бекобод ноҳиясидаги «Шифокор» зарбдор комсомол-ёшлар отряди аъзоси Феруза Абдуллаева, (1800 ва 8400 килограмм).

3. Янгйўл ноҳиясидаги Калинин номи жамоа хўжалигидан Гулнора Мирсайдова, (1793 ва 4858 килограмм).

ЯНА ИККИ НОҲИЯ МАРРАДА

● БЕКОБОД ноҳияси пахтакорларининг давлат қабул пунктларига топширган ҳосиллари 53450 тоннадан ошди.

Хом ашёнинг 40 минг тоннага яқини машиналар билан йиғиштириб олинди. Ноҳиядаги «КПСС XXV съезди» номи шўро хўжалиги деҳқонларининг меҳнатлари ҳақида алоқиди тўхталиб ўтиш лозимдир. Хўжаликда шу кунгача топширилган пахта 7500 тоннага етди.

Бекободда энг кўп пахта терган меҳанизатор Аҳмадали Отавалиев бўлиб у машинаси бункеридан тўққан ҳосил 300 тоннадан ошиб кетди. Но-

ҳия пахтазорларида терим давом этапти.

И. МАМАТҚУЛОВ.

● ОКҚУРҒОНликлар вилоят хирмонига 50400 тонналик ҳосил билан ҳисса қўшдилар. 18032 гектар ерининг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил олинди.

Ноҳиянинг С. Сегизбоев номи, Оқўртон шўро, Вотинцев, Охунбобоев номи жамоа хўжаликларининг бу хирмонга қўшган ҳиссалари айниқса катта бўлди.

Етиштирилган ҳосилнинг 80 фоизи машиналар билан терилди.

М. ТОҶИБОЕВА.

«ОБУНА—91»

ЕЗИЛДИНГИЗМИ?

Иттифоқимизнинг ҳамма жойларидаги кўп жумҳуриятимизда ҳам 1991 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна давом этапти.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ» РЎЗНОМАСИГА ҲАМ ОБУНА БУЛИШНИ УНУТМАН.

Бўйинг учун «Союзпечать»

ндораларига ёки иш жойингиздаги, ўқув юрти ва турав-жойингиздаги жамоатчи матбуот тарқатувчиларга мурожаат қилишингиз мумкин. Улар сизни келаси йил матбуоти учун обуна қилиб қўйишади.

РЎЗНОМАНИНГ ОБУНА БАҲОСИ 1 ЙИЛГА — 15 СЎМ 60 ТИЙИМ.

ВИЛОЯТ КОМСОМОЛ ҚЎМИТАСИДА

КИМЛАР ТАҚДИРЛАНДИ?

Пахта ҳосилининг терим олиш бўйича вилоят комсомол-ёшлари ўртасида иккинчи ўн кунликда социалистик мусобақада ғолиб деб топилдилар.

КОМСОМОЛ-ЁШЛАР ЖАМОАЛАРИ:

1. Янгйўл ноҳиясидаги Ленин номи жамоа хўжалигининг Қўқор Усаров бошлиқ бригадаси.

2. Коммунистик ноҳиясидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигининг Обид Шодиев бошлиқ бригадаси.

3. Ғалаба ноҳиясидаги Димитров номи жамоа хўжалигининг Қаҳҳор Омонқулов бошлиқ бригадаси.

ЗАРБОР КОМСОМОЛ-ЁШЛАР ГУРУҲЛАРИ:

1. Оққўртон ноҳиясидаги Олия Саппарова командирлик қилаётган «Оқ олтин—90» отряди.

2. Бекобод ноҳиясидаги Рустам Пирматов командирлик қилаётган «Ёшлик» отряди.

3. Пискент ноҳиясидаги Шукур Муродов командирлик қилаётган «Педагог» отряди.

МЕХАНИЗАТОРЛАР:

1. Коммунистик ноҳиясидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигидан Қувонч Ражабов. У ХНП-1,8 агрегатда ўн кун мобайнида 100 тонна,

«ЎЗБЕКИСТОН ССЖДА МАҲАЛЛИЙ ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИ ТУҒРИСИДА» ГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

АНИҚ ВА ПИШИҚ БЎЛСИН

ТОШКЕНТ вилояти маҳаллий Советларининг депутатлари «Ўзбекистон ССЖда маҳаллий ўзини ўзи бошқариш ва халқ депутатлари маҳаллий Советлари туғрисидаги қонуни лойиҳасини» ҳуқуқ ўрганиб, агрофлеча муҳомада қилмоқдалар. Шу жараёнда лойиҳада бир қатор қўшиқчалар, айрим бандларнинг янги таҳрирда бериш таклиф этилмоқда. Халқ депутатлари вилоят Совети уларни умуллаштириб қонуни чиқарувчи органларга тақдим этмоқда.

Оҳангарон ноҳия Совети депутати Куйбишев номи шўро хўжалиги бош иқтисодчиси С. Медешев ижтимоий ҳаётдаги муаммоларини тезроқ ҳал этиш йўллариини излаб лойиҳага бир қатор қўшиқчалар киритишни таклиф этмоқда. У 9-моддани шаҳар ва ноҳияларда бунёд этиладиган қурилиш объектларининг лойиҳа-смета ҳужжатлари қурилиш ташкилотлари

билан ҳамкорликда тайёрлансин деган фикр билан тўлдириш керак, деб ҳисоблайди. Шунда қурилиш ташкилотларининг имкониятлари тўла ҳисобга олинди, объектлар чала қолмайди.

34-моддадаги фикрларни ҳам ривожлантириш керак. Ўзининг ҳудудий даражадаги Советлар ундиридан давлат бож, маҳаллий солиқ ва йиғимлар қаторига

совет территориясининг корхоналар даромадининг маълум фоизини ҳам қўшиш керак. Шунда маҳаллий бюджет яна ҳам бойинган, ижтимоий муаммоларини ҳал этиш енгиллашган бўларди.

Бекобод ноҳиясидан сайланган бир гуруҳ депутатлар маҳаллий Советларининг сессияларини 13-моддада белгиланганидек, йилда тўрт марта эмас, балки икки марта ўтказишни таклиф қилмоқдалар. Улар халқ депутатлари маҳаллий Советларининг сессиялари тегишли Совет депутатларининг ярмидан кўпи (13-моддада белгиланганидек камидан ундан икки қисми эмас) киритган таклифга мувофиқ қақри-лиши мумкин демоқдалар.

15-моддага ҳам эътирозлар билдирилмоқда. Иккинчи хат боши «Совет раиси Советнинг қарорига биноан ўз аризасига кўра ёки Совет депутатлари янгидан қўшининг (камидан ундан бир қисмининг эмас) талабига биноан вазифасидан муддатидан олдин бўшатилиши мумкин, деган таҳрирда берилишни таклиф этмоқдалар.

16-модданинг 2-бандида Совет раёсати таркиби хусусида гап боради. Депутатлар бу таркибга ижроия комитетларнинг раисларини киритиш шарт эмас, деган фикрни билдирмоқдалар. 4-банднинг учинчи қисмининг «Совет ижроия комитетининг унинг бўлимлари ва бошқарушнинг маҳаллий Совет территориясини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш масалаларига доир ҳисоботларини (ахборотларини эмас) тинглайди, деган таҳрирда бе-

риш керак. Шунда Советларнинг таъсир кучи яна ҳам ошган бўлади. 6-бандга аса «Халқ депутатлари Совети раёсати йиғилиши ҳар ойда бир марта ўтказилади», деб аниқ ёзиб қўйилиши керак.

Лойиҳанинг 18-моддасига ҳам бир қатор ўзгаришлар таклиф қилинапти. Ўқуладан, 1-банддаги «уч киши» сўзларини «беш киши» деб ўзгариштириш, 3-банднинг 2-жумласини «Тафтиш комиссияси» деб бошлаш тавсия қилинапти.

Лойиҳада ортиқча тафсилотлар ҳам йўқ эмас. Уларни кўриб чиқиб яна ҳам илҳам фикрларда баён этиш мумкин. Қонуни бажармаган мансабдор шахсларга нисбатан қўлланладиган назолат хусусида ҳам фикрлар киритилса ёмон бўлмасди.

Лойиҳа муҳокамаси давом этапти.

Ж. НОСИРОВ.

Омад ҳамиша ёр бўлсин!

Қурбон ЭШМАТ.

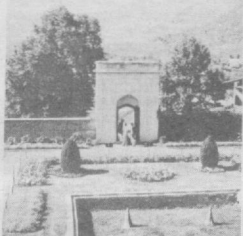

Бедарар кетган амакин, қат-
гон йилларнинг шаҳидлари-
ни эслатади. Шундай руҳи-
кечина чоғда ўзини ту-
тиб туролмайман. Алам-си-
тамларим кўзимдаги ёш бил-
лан оқиб кетади. Ростаман
хонанда «Файзулло бобо»ни
айтади, деб интиққандим.
Афсуски вақт чегараланганим
туфайли бу қўшиқ куйланма-
ди. Талаб қилишга эса уял-
дим. Ўзимда йўғу, аммо
қўшимизнинг магнитофо-

АЛИФБОННИ ЎРГАНАМИЗ

” ” ” ” ”

M. A. Gerasimov, D. V. Mironov

СУРАТДА: Бобурнинг эв-
раси Шохжаҳон Ҳиндистон-
да Қашмир шаҳрида қурдир-
ган боғни кўриб турибсиз.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИНИНГ СИРТҚИ ТАЪЛИМ МАКТАБИ

- 2 -

3E () ХАРЦИ.

Зе узбек тилидаги "э" ҳарфини ифодалаймиз, Зе ҳарфи битта нуктаси билан ташқлан ҳушас ҳарфлардан фарқланади. Ҳамдан олдн келган ҳарфларга боғланиб, кейингисига боғланмайди. Езувда икки хил кўринишга эга: Якиа ҳолда (э), боғланган ҳолда (э).

Масалан бир қисми сатр чицаидаган пастга кушнриб ёзилди:

Ўқилиши	боғланиши	қўшиб ёзилган намунаси
зард	زرد	زرد + ت
дароз	دراز	دراز + ت

5-топшириқ. 3-Енинг биринчи кўринишини беш қатордан ёзиб чиқинг.

/ / / / / / / / / /

— — — — —

16-ТОПЛИВНИМ 35-МІЛІОМ НАСІВНИМ ВІДМІННИМ БОС КОТОРОГО НАСІВНИЙ

10-ғолшария. Зейинг иккинчи куринисини беш қатордан езиб чиқи

.....

17-топшириқ. Қунидаги сўз бўгинлари ва сўзларни ўқинг, кучайриб

• ۱۲۰ •

ش، از، از، از، از، از، از، از

99 99 99 99 99 99 99 99 99

Handwritten: 1 . 2 . 3 . 4 . 5 . 6 . 7 . 8 . 9 .

روز، روز، دراز، روز، روز، از

M. A. Gerasimov, D. V. Mironov

М. Абдулхайров, Р. Жуманнёзов.

Социал масалалар бўлимида

ТАСАВВУР қилинг, сизга ер ажратилди. Қурилиш бошланди, энди ўша гиштини қаердан топиш мумкин? Учаска қурмаганлар гишт заводларини кўриб, биттасига шартта бориб олиб келаверсан, дейишди, гўё ҳаммидан қил сўрагандек. Бу савол билан минг азобда учаска қурганларга ва қураётганларга мурожаат қилсангиз борми, ҳасратларидан чанг чиқади. Пойтахтимизда «Уриқ-зор» ҳаёсидаги каби юзлаб уйлар қурилатган ҳақларнинг ўзи бирқанча. Давлат ва жамоа ҳўжаликларидаги экин майдонлари қисқартрилиб шахсий уйга ажратилган ерларда яна қанча қурилишлар. Гишт олишдаги сарсонгарчиликлар тўғрисида кетма-кет шикоят хатлари келмоқда.

Тахрирчи ёз охиридаги гишт ололиғи оворам-сарсон бўлган, озорқ олган гиштиндан анча «уриб» қолган Абдулҳафиз Ғаниевдан хат олди: «1990 йилининг март ойида Янгийўл шаҳар кироққайдан аризмами бинаов ўн минг гишт ёздириб олдим. Янгийўлдаги 8-гишт заводлари бошқармасидан 5 апрель кунин беш минг гишт оладиган бўлдим. Ташқарида юк машиналари ҳайдовчилари билан келишиб учинчи заводга [8-бошқармада тўртта завод бор] кириб келдик. Иккинчи машинага 4 минг 600 гишт ортиб беришди, қолганини кейинги сафар олмасиз дейишди. Гишлар тўп-тўп қилиб қўйилар экан. Завод бошлиғи Қадиромон деган йигитдан бу тўпда қанчадан гишт борми, сўрасам у «стандарт—400 тадан», деб жавоб қайтарди. Қизқиб тўпини экидан, бўйидан ҳисобладик — 285 та чиқди! Бу ҳақда заводлар бошқармаси директорининг ўринбосари Аҳмад Усмоновга айтас, унинг маҳли чиқди... Хуллас, уйда гиштини битталаб санаб чиқдик. 4600 та дейилган гишт 3900 та чиқди. Бу ҳақда акт тузиб қўйдик.

Езга келиб қолган беш минг гиштини олгани борми. Базур иккинчи мингини беришди. 24 июлдан бошлаб иккинчи заводдан гишт олиш учун саккиз кун қатнайдим, бўлмади. Абдунаби Абдуҳакимовга учрашдим. Барча топгур, тушуниган йигит экан, сизин овозга қилиб қўйишбди деб хат ёзиб берди. Заводдагилар эса «иккинчи ой олдин бизнинг гиштини санаб, обрўйимизни тушурган эдингиз, сизга гишт йўқ» дейишди. 30—31 июль кунлари яна бошқарма директорига мурожаат қилишга мажбур бўлдим. Шу заҳоти 2-завод гишт сотувчиси Ойниса исмли аёлга хат ёзиб берди. Ойниса эса: «Ҳозир Усмонов келиб, у кишига гишт бериш ишдан ҳайдайман, деб айтиб кетди деди... Ҳаридор ҳисобидан «тежаллар» ўн минглаб гишларнинг мингтасини 110—120 сўмдан пуллаётган, одам қадрини топаётган бундай одамларни жазолайдиганлар борми!»

Вилоят Ички ишлар бошқармасининг давлат мулкни талон-торож қилишга қарши кураш бўлимида шу ҳат асосида «операция» ўтказиш режаси тузилди. «Операция» БХСС бўлимининг алоҳида муҳим ишлар бўйича тезкор вакили милиция майори Комилжон Турсунов, тезкор вакили милиция катта лейтенанти Шавкат Исмоиловлар иштирокида ўтказилди.

29 сентябрь. Гишт заводидан чиққан 66—62 ТШЛ номерли ЗИЛ-130 машинаси изига тушди. Машина Калинин йонияси Свердлов қишлоқ шўроси ҳудудидagi М. Азимов кўчаси 7-уй олдига гиштини ёдаради. 1-хўжалик ҳисобидagi автокорхона ҳайдовчиси Бахтиёр Абдуҳасимовдан ҳужжатлар сўралганда, «Ташбелмелиоводстрой» бошқармасига қарашли 2-механизациялашган кўчма колоннасидаги гишт олиш учун берилган ҳужжат ҳамда иккинчи гишт учун 120 сўм, автохизмат учун 10 сўм пул тўлангани ҳақида квитанцияларни кўрсатди. Бу

ҳужжатларга кўра гишт... салкам иккинчи ой олдин олиниши керак эди. Текширувчилар лақма эмаслигини кўрган ҳайдовчи гапни кўп қўзиб ўтирмасдан шундай деди:

— Чиноз ноҳиясидаги кўчма механизациялашган колоннанинг экспедитори Асат ака машинага гишт орттириб, қурилишга олиб бор, деди. Мен илгари мана бу уйни қураётган Абдурахмон билан келишиб қўйган эдим, шунинг учун бу гиштини тўғри шу ёққа келтирдим.

— Қанча гишт олиб келдингиз?

— 1300 та.

— Қанча пул олдингиз?

— Ҳозир пул олганим йўқ, биз охирида ҳаммасини бир қилиб ҳисоб-китоб қилмоқчи эдик.

Ҳайдовчи айбдорлигини, уни кечирганини сўради. Айнан шу воқеа — жиноят содир этилишининг сабабчиси бўлиши Чиноздаги «Агрокоммунсельремонт» бирошмасининг ҳайдовчиси Асат Асодов билан суҳбатлашамиз.

— Сентябрь ойи охиригача ташкилотимизга 2800 та гишт олиб келишим керак. 30 сентябрь кундан кунин бўлгани учун 29-да заводдаги гиштини олиб кета қолай дедим. Қарасам, бир ортишда ҳаммаси машинага сикмас экан. Машинам

чўнтагидан эса 13 сентябрда Т. Юсупалиев номига ёзилган талабнома ҳамда 18 сентябрда 990 сўм пул тўланган ҳақида ҳужжатларни чиқарди. Бу талабномада 1400 та гишт ортилгани белгиланган.

— Ҳозир қаерда бўлишингиз кўрак эди, — сўраймиз ҳайдовчидан.

— Бу манзилга гишт олиб келишимни Янгийўл пахта тозалаш заводи директори И. Қозоқбоев буюрди.

— Нега рад этмадингиз?

— Бошлиқнинг гапини қайтариб бўладими! Илгари ҳам бу уйга беш-олти марта гишт ташлаб кетганман.

2503-автокорхонанинг бу юк машинаси Янгийўл пахта тозалаш заводидаги хизмат кўрсатади. Заводга келган машина эса шахсий юмушларни бажариш билан банд бўлар экан. Тоҳир Юсупалиевнинг тушунириш хатидан: «Ариза билан Янгийўл гишт заводидан 15 минг гишт ёздириб олган эдим, бунинг учун 990 сўм ҳақ тўланган. Гиштини юборишда қайнотам Илҳом Қозоқбоев ёрдам берадир. Бу воқеани газета саҳифасига олиб чиқиб, қайнота ва кўва ўртасига асло совуқчилик тушириш ниятимиз йўқ. Биз бу воқеани қонун нуқтаи назаридан баҳолашга ҳаракат қилимиз, холос.

маротаба буйруқлар берганман, лекин бу билан ишнинг ўнглаб бўлмапти, ишчиларни ҳайдаб юбориб бўлмайди, бугун биттасининг муддати тугаса, эртага бошқа худди шу нақаси келади...

Бундан чиқди, заводларда ҳали-вери иш ўнгламас, ўғирлик давом этаверар экан-да. Ҳар бир тахламда 40—50тадан етмай турса, кимга фойда-ю кимга зиён? Энди шундай оддий ҳисоб-китоб қилиб кўрайлик. Бошқарма бўйича бир кунда 170 мингта гишт чиқади, бир йилда 70 миллион дона. Агар тахламларда кам чиқаётган гишларни 20 фоиз деб олсак, бир йилда бошқарма ҳалқ ва давлатдан 1 миллион 400 минг дона гишт «иктисода» қилаётгани аниқланади. Энди бу гишларнинг ҳар мингини давлат баҳосида 66 сўм, «қўл баҳосида» 120—130 сўмданга сотилишини ҳисобласак, қанча пул бўлади!... Ҳа, дарвоқе, 1986 йилда виллоят БХСС хизмати ходимлари худди шундай текшириш ўтказганларида сотувчи Зухра Абдуллаева билан қурилиш прораби Юрий Головин ўзаро жиноий тил бириктириб гишнинг минг донасини 150 сўмдан сотаётганларида қўлга тушган эдилар. Тўрт йил

бош тортиди. Эртасига виллоят БХСС бўлимида хат муаллифи иштирокида учрашшга келишди.

— Мени сизларга нисбатан ҳеч қандай адоватим йўқ, эризмадан гиштини олишим учун 17 кун сарсон қилганингиз юрак-бағримдан ўтиб кетди, — деди хат муаллифи Абдулҳафиз Ғаниев бошқарма раҳбарларига қарата.

А. Усмонов ўз навбатида:

— Ешигингизни, кексаллигингизни ҳурматлаб баҳорда шанба — аҳолига гишт сотиладиган кундан ташқари бериб юборган эдим. Езда эса гишт ишлаб чиқариш бўйича йиллик режадан 9,5 миллион дона орқада эдик. Аввал қурилиш ташкилотларига беришим керак эди. Шунда бир-икки кун қатнаб қолдингиз.

А. Ғаниевнинг гапига қараганда, А. Усмонов билан ҳар кун учрашганлар. Охири сабр кассаси тўлган хат муаллифи бу сарсонгарчиликларни керикил жойга етказишни айтган. Директор муовини эса истаган жойга бориши мумкинлигини айтиб қўл силтаган. Бу гаплар майда бўлиб кўришни мумкин, аммо 17 кун икки минг дона гишт ололмай сарсон бўлишлар, асаб бўзилишларини айтмайсизми. А. Ғаниев эса 17 кун давомида кўп қинғир ишларнинг гувоҳи бўлган. Оддий меҳнаткаш одамга баъзи бой-ваччаларнинг беташвиш гишт олиб кетиши алам қилган.

— Бу орада икки марта бошқарма директори А. Абдуҳакимовга учрашдим, у барча топкур икки марта хат ёзиб берди. Унинг биттасини Аҳмажон йиртиб ташлади ва сотувчи Ойниса исмли аёлга бориб «гишт бермагин» деб айтди. Иккинчи хат мана — қўлимда.

Директор гишт бериб юборишни сўраб ёзган хатини тав олди. А. Усмонов эса «мен қандай қилиб директор хатини йиртмаган» деди. Нима бўлганда хатнинг ўзи ёзилиши ҳам бир қондабузарлик, қолаверса заводдаги тартибсизликларнинг бир исботи. Раҳбарлар шу гаплардан кейин ишни тўғрилашга ваъда бердилар, хусусан А. Ғаниевга кам гишт берган, оворазоланган қилганларини топиб жазолашларини айтдилар.

Яна гишт заводларига хос бўлган бир хусусият ҳақида гапириб ўтмасдан бўлмайди. Қамоқ жазосини ўтаганлар моддий жавобгар ишда, хусусан раҳбар бўлиб ишлашлари мумкин эмас. Биз бундай одамларни камситиш, қадрини тушуриш учун эмас, балки бу гапларини шанъи манъафати нуқтаи назаридан айтаялми. Асарият заводларининг ишлаб чиқариш устаси, бошлиқлари ўз вақтида қамалиб чиққанлар. 8-бошқарма ҳам бундан мустасно эмас. Бу ҳақда юқори ташкилот раҳбарлари уйлаб кўрса ёмон бўлмасди.

Ва охириги мулоҳаза шу бошқарма хусусида гапирилмаган бўлса Тошкент шаҳар қурилиш бош бошқармасига 40 миллион Янгийўл аҳолисига 1 миллион гишт бериш режалаштирилган. Бу эса ўз-ўзидан шахсий уй қуриш учун жууда кам. Одамларга уй-жой қуришга ажратилган ерга муносиват гиштини ҳам режалаштириш зарур. Бир миллион гишт аҳолининг сирғам ахтиёжини қондирилолмайди. Бу эса гишнинг нархини иккинчи баробар ошиб кетишига олиб келди. Яқинда ёққан ёлғирлар эса шахсий уй қурувчиларни анча шошириб қўйди. Заводларнинг остонасида эса бир томонда гишт олишга пул тўланган ҳўжжати чангаллаган, бошқа томонда наватсиз оладиганлар саф тортиб туришибди...

Б. ХОЛМАТОВ,
виллоят БХСС бўлимининг бўлими бошлиғи, милиция майори.

А. ҒУЛОМОВ,
«Тошкент ҳақиқатининг» махсус музбири.

Бир хат издан

ГИШТ
МОЖАРОСИ

Долзарб мавзуда

га 1500 тасини ортиб бўлгач, 1300 тасини 66—62 ТШЛ ҳайдовчисида илтимос қилиб манзилга етказиб қўйишни сўрадим. У йўқ демади ва Чинозда учрашшга келишиб тарқалишдик...

Ҳар ҳолда бу бир машина гишт Б. Абдуҳасимовга қимматга тушди, энди у қилмишига яраша жавоб беради. Худди ўша пайтда эса гишт йўқлиги сабабли қурилиш майдонидида иш тўхтаб қолган эди.

Орадан икки-уч кун ўтгач Абдурахмон Усмонов билан суҳбатлашдик.

— Яқинда бир тўйда гапдан-гап чиқиб гишт кераклигини айтиб қолдим. Даврада ўтирган Бахтиёр исмли йигит суҳбатга қўшилиб «минг дона гиштини 120 сўмдан ташийман, рози бўлсангиз олиб келаман» деб қолди. Рози бўлиб уй адресини ёзиб бердим. Лекин унга ҳали пул бермаган эдим...

Кейинчалик маълум бўлишча Бахтиёр Абдуҳасимов 1 август кунин 2-кўчма колонна ишчисига қонуний икки минг гиштини уйга элтиб бергану, ҳўжжатларини бермаган. Бунини «яхши кўнларда» ишлатарман деб асраб қўйган...

Халқ орасида қувларни пайғамбарлар ҳам сийлайди деган гап юради. Бу гапнинг қанчалик рост-ёгонлигини билмаймизу, аммо ҳамма қайноталар ҳам қувларига қўлдан келган ахшиликларни қилвермайдилар. Қувларнинг давлат ҳисобидан, лавозимидан фойдаланиб сийлаш ёмон оқибатларга олиб келишини ҳамма ҳам билмавермас экан. Р. Ботиров бошқарган 28—24 ТШН номерли ЗИЛ-555 машинаси Калинин ноҳия Свердлов шўро хўжалигида Ленин кўча 202-уйга гишт тўкиб келаятганда тўхтатилди. Машинанинг йўл арақасида Чирчиқдан тош олиб келиш кўрсатилган. Ҳайдовчи бошқа

Т. Юсупалиевнинг хонадонига тўқилган гиштиндан эш дона кам чиқди. Гишт заводларида маҳсулотнинг машиналарга кам ортилиши оддий ҳол экан. Бўлмаса 2503-автокорхонанинг ЗИЛ-138-А маркали 81—68 ТШМ номерли тиркачилик машина Тошкентга келтирган 2 минг 800 дона гиштиндан ҳам 150 та кам чиқмас эди. Бунинг асл сабабларини қидириб 8-бошқарманинг гишт заводларида бўлдик.

2-заводда ўнга яқин гишт тахламлари (поддонлар) турибди.

— Ҳар бирида 400 та гишт бўлиши керак, — деди завод бошлиғи Қадиромон Мақсудов. Бошлиқнинг бу нонаник гапи ҳам бир тахлам ҳам қачон 400 та бўлмаслигини сездириб қўйди. Тахламни бўйи энига қўшиб ҳисоблаганда 357 та чиқди. Бошлиқ «қўлда санаб керак» дея эътироз билдиригач, гишларни битталаб олиб санаб бошладик. Бу сафар 335 та — аниқ ҳисоб чиқди. Бошқа тахламлардан ҳам 46 та ва 72 тадан еттихмаслиги аниқланди. Худди шундай ҳол 1-заводда ҳам кузатилди.

Бошқарма директори А. Абдуҳасимов, директор ўринбосари А. Усмонов ҳамда завод бошлиқлари, сотувчилар иштирокида сўнгги факт юзасидан мунозара бошланиб кетди.

— Тўғриси янги айтиш керак, заводда шартли қамоқ жазосига маҳкум этилганлар ишлайди. Улар билан ишлаш жууда оғир. Ҳом гишт қўяётганда, пекчада улар қандай ишлаётганини назорат қилолмаймиз, бундан эса ишчилар фойдаланадилар, — деди 2-завод бошлиғи Қ. Мақсудов.

— Унда сизлар нима учун бошлиқсизлар?

Бу саволини ҳамда бошқарма директори жавоб берди:

— Шу йилининг январь ойида директор этиб тайинланган бўлсам тахламларда гишнинг кам чиқишида маъсۇл ходимларини жазолаш ҳақида кўп

ўтибдик, ҳамон ўша аҳвол. Ўша воқеадан тўғри хулоса чиқариб олмаганлар, яна тушшукларидан илиниб турибдилар. Қонунсиз гишт сотиш ҳамма заводда, ҳар соатда, ҳар кунин бўлади, кўза эса кунда сикнади.

— Бу ерда битта «касали» бор, шу «касали» даволанмас экан иш ҳеч қачон тўғри бўлмайди, — деди Аҳмад Усмонов. — Бу заводда тайёр маҳсулотлар омбори йўқ. Барча сеноат корхоналарида ана шундай омборлар бор. Бу ердаги гишт пекчадан чиқиб билан машиналарга ортिलाди, гишт тахламни эса ҳеч ким санаб ўтирмайди, бундан эса ишчилар фойдаланади.

Қизиқ, фақат ишчилармикини? — Сабабини билар экансиз, камчилигини тугатиш керак, ёки...

— Заводга келганимга ўн йилдан ошди. Шунча даврдан бери гишнинг омборга тушишини, уни омборчи ёки сотувчи санаб олишини талаб қилавериб чарчадим. Тўғри, бунга эришиш осон эмас. Заводларда биттадан кўтарма кранлар бор. Бу битта кран гиштини пекчага олиб киради, олиб чиқади, машинага тахлайди ва бу жараён узлуксиз давом этади. Лоқал яна битта кран бўлса вазифаларни тақсимлаб, гишнинг омборга тушиши, у ерда санаб имкони бўларди.

Директор муовини кран ахтариб, уни топиб беришни сўраб борган юқори ташкилотлар ноини санаб кетди. А. Усмонов ўн йилдан ошди даврда ишни ўнглай олмаган экан, яқин орада заводларда тартиб ўрнатилишига умид боғлаб бўладими?

Мунозарани яқунлаб муҳарририятга келган шикоят хати ҳақида гап очдик. А. Усмонов хатнинг биринчи бетини ўқиб тугатмаёқ шикоят муаллифини сиз уни муҳокама қилишдан саволларга жавоб беришдан

• Турмуш чорраҳаларига •

ўртага совуқчилик тушираётганлар сон ҳали оз эмас. Аксинча кўпайиб борапти. Бу гапларнинг тағини суриштирсангиз улар аввало оила катталаридан келиб чиқётганлигининг гувоҳи бўласиз. Икир-чикирлар туфайли ёш оқлалар дарз кетаётгани барча ота-оналарни ҳам ташвишга соляпти. «Сен кўё бўлиб нима кўрддинг?», «Бо худо, кизим, қайнонанг ўлгудек зикна экан, қилган сару-поси икки пулга арзимайди» деб ёшларнинг дилини нимта-лаётган ота-оналар ҳам оз эмас, катталарни ҳурмат қилмай қўйган ёшлар қанчадан қанча. Айрим келинлар 50-60 ёшни қоралаб қўйган, «сочининг қорасидан оқи кўпроқ қайнона ёки қайнонани ўз измларига солиб, қайта «тарбияламоқчи» бўлишади. Майда-чуйда гап-сўз, келишмовчиликлар ва вақтида барҳам берилмаса у томир отиб кенгайверади. Хонадондаги нохуш муҳит эса оила аъзоларига таъсир этмай қолмайди. Бундай ҳоллар ҳам кўпинча ёшлар ҳаётининг бар-

талайгина. Уларга ҳавасим келадди. Лекин минг афсуски, ма-на шундай тотув хонадонлар-да ҳам баъзан фарзандларининг турмуши бошидаёқ ну-раб кетаяпти. Албатта бунинг турли сабаблари бор. Шуниси ачинарлики, озгина гап ўтиши билан куни кеча бир-бирларининг ҳурмат-иззатини ўрнига қўйган, ҳатто мезбидан оши-риб борган қуда-андалар, бир-бирларининг бетиға қора чап-лашади, энг ёмон сўзлар билан ҳақоратлашади, ўзларини-гина ҳақ ҳисоблаб, қудаларига таъна тошлари отишади, юз кўрмасликкача бориб етиша-ди. Бунинг сабабини чуқурроқ билиш мақсадида маҳалламиз аёллари билан суҳбатлашдим.

— Майда-чуйда гап-сўз ўт-маган хонадон йўқ бўл-са керак, — дейди кутуб-хона мудариси, меҳнат ве-терани Баҳри опа Қорахона-ва. — Бироқ бундай гапларни кўчага олиб чиқиб, кўн-кўш-ни, қариндош-уруғга овоза қи-лиш жуда нотўғри. Ҳар қан-дай келишмовчиликни уйда,

тунлари уйқусизликдан толи-қади. Кундузи эса юмушларни бажариб улгурмайди. Шундай пайтда унга кўмак бериш ке-рак. Уйдаги ишларни бажар-мади, овқат пиширмади, деб жанжал чиқариш инсофсизлик бўлади. Кўпинча қайноналар «биз ҳам беш, олти болани катта қилганимиз, уй ишларига ҳам улгурганимиз» дейишади. Лекин у пайтлар билан ҳозир-ги даврни таққослаб бўлмай-ди. Менимча, қизларимизнинг ота-она уйига қайтиб келиши-да биз — маҳалладошлар ҳам айбдормиз. Улар бир-ини бор аразлаб келганида «фалончи-нинг қизи уйига келиб ўтириб-ди-я», — деган шивир-шивир-лар ўрнига ўша хонадонга ки-риб аҳволни суриштириш, ке-рак бўлса куданикига бориш, хуллас ёшларни келиштириб қуйиш керак.

Уй бекаси Назира опа ўз сўзини шундай бошлади: — Ҳозирги ёшлар тилим бор, деб бидирлайверади. «Тилим — ўз душманим» деган гап бор. Шундай экан ёшлар ҳам, кат-талар ҳам ҳар бир гапни ўй-лаб гапиршиш ахши бўларди. Тўғри, мен ҳали келин олган-им йўқ. Бироқ уч қизимни турмушга берганман. Уларга ҳамиша «борган жойиңда ти-ниб-тинчигин, ўша хонадонга мослаш, катталар танбеҳ бер-ганда тўғри тушуниб, битта гапдан қолгин» деб насиҳат қиламан.

Онахонлар жуда кўп гап-ларни жоң қўйдириб гапирши-ди.

Мен бир оилани анчадан бе-ри билардим. Ота ҳам, она ҳам баъъани, камсукум одам-лар. Бошқаларга ибрат қилса арзийди. Утган йили шу хона-донга кўнликкина келин туш-ди. Дастлаб жуда инок яша-ди. Орадан бир йил ўтар-ўт-мас қайнона келин туфайли уйдан кетиб қолганини эшит-дим. Сабабини суриштирма-дим. Келиндан газибландим. Чунки, ёмонми, ахшими жони. дан ўтгач, ўз уйдан чиқиб ке-тишга мажбур бўлган — Она-ку!

Халқимиз «бугдой нонинг эмас, бугдой сўзинг бўлсин» деб бежиз айтмаган. Шундай экан қайнона, қайнотага ахши муомала қилсак, ширин сўзи-мизни аямасак, кексалар дуо-сини олсак, оиламиз тиңч, на-сибамиз бут бўлади. Эзгу ни-ятлар огушида ёр-ёр билан чиқиб кетган хонадонимизга бошимизни ҳам қилиб қайтиб келмаймиз. Мен асло келин-чакларимизнинг ўз орзу-умид-ларини, топган бахтларини тарк этиб ортага қайтишларни нстамайман. Ҳаммамиз бир-гашиб бунга йўл қўймайлик, дейман.

Р. УСМОНОВА,

Оржоникидзе ноҳияси.

Коммунистик ноҳиясида-ги марказий касалхонада «Энг яхши ҳамшира» номи-ни олиш учун мусобақа ўт-казилди. Унда ноҳиядаги бир қатор қишлоқ участка касалхоналари ёш ҳамшира-ларни иштирок этишди. Бел-лашувларда К. Маркс ном-ли қишлоқ участка касалхо-наси ҳамшираси А. Абдураҳ-монова ва «Политотдел» қишлоқ участка касалхонаси ҳамшираси Э. Когайлар го-либ деб топиладилар. Улар ўз касб сирларини пухта эгал-лаганлари билан бирга эр-кин мавзу бўйича ҳам истеъ-додларини намойиш этдилар. Суратларда: мусобақа го-либлари А. Абдураҳмонова (юқориди) ва Э. Когай (паст-да) саҳнада.

М. МАХМУТОВ
суратга олган.

НЕГА ОРМГА ОИЛА ҚАЙТИДНГ. ЖЕЛИНГСАК?

га ҳавас қилсан, киши. У то-ли ва самимий бошланади. Келин-куёв бир-бирларига ўз-гача эътибор, меҳр-муҳаббат. да, иззатда бўлади. Қани энди бу аҳиллик то абад ҳуж-рон бўла қолса. Афсуски, ҳа-ёт дегани бир маромда, сил-лиққина ўтавермас экан. Унинг ўзига яроша икир-чикирлари, машаққатлари, баланд-паст-ликлари бор. Бу ҳақда мар-ҳум шоир Собир Абдулла шундай ёзган эдилар:

Умр йўлининг тоштинани,
даштин бор,
Ўтмас бу йўлни мурод
бўлмаган.
Тарбиянинг онага тас
гаштин бор
Ким эринлар охири шод
бўлмаган.

Аслида ота-она тарбия учун масъул эканлиги ҳаммамизга равшан. Мен бу билан ўйла-рида ота-оналарнинг айрим нобоп одатлари, ҳаттиҳаракат-ларини кўр-кўрона ёшлар ўз оилаларига кўчиришлари ту-файли тўйдан ҳеч қанча вақт ўтмай нохушликларга дак ке-лаётганлигини таъкидламоқ-чиман. Ёш оилалар — келин-ва кўвлар орасида «ота-онанг уни қилди, буни қилмади» деб

бод бўлишига олиб келади. Ана шундай пайтда ҳар икка-ла тарафдагилар эҳтиросларга берилмай, жадл жиловини маҳ-кам тутиб қолмиша ёмон бўл-масди. Ёшлар ўзларини ўта ақлли санаб, тилларига эри бе-риш ўрнига одобли, шарму ҳаёли бўлишса, катталар эса ёшларнинг нотўғри ҳаттиҳара-катлари, ноҳақ сўзларига ўча-кишмай уларни тўғри йўлга со-лишга уринишга турмуш пой-девори мустаҳкамланиб бо-рармиди, деб ўйлаб қоламан.

Мен кексаларнинг ёшларни дуо қилиб, «қўша қаринглари» дейишганини жуда кўп марта эшитганман. Илгари ўзимча «ёшлар албатта қўша қарийди-да, нима, бири қариб, иккинчи-си ёшлигича тураверармиди» деб ўйлардим. Киши ёши ул-ғайгани сари кўп нарсани бил-магани, аниқроғи чуқур фикр-лаб, тўғри мушоада қилма-ганини англаб боравераркан. Қўша қарши эса ўз-ўзидан бўлмай, бунинг учун ёшлар оғир, босиқ, сабр-тоқатли, иро-дали, ҳаётнинг турли машаққат-ларига бардошли бўлиш ке-рак экан.

Маҳалламизда қўша қарин-лар, пир у бадавлат кексалар

оила аъзолари билан бирга-ликда ҳал этса бўлади. Ме-нинг ҳам келиним бор. Яшир-майман, дастлаб бизнинг оила-мизда ҳам кўнглихриликлар бўлди. Бунинг натижасида ў-ғлимнинг оиласи бузилаётди. Қудалар, келиним, ҳатто ўзи-нинг қайнонам ҳам «энди бу турмуш бўлмайди» деган қа-рорга келишди. Ёлғиз менгина ёшларнинг ажралишига йўл қўймадим. Мана, худога шу-курки, фарзандларим инок, то-тув яшаб кетишди.

— Бахрихоннинг гапларига мен ҳам қўшилиман, — давом-этди маҳалла хотини бузилаёт-ди кенгаш раиси Турғуноя опа Қўлдошева. — Албатта оила тутиш осон эмас. Айниқса, уйингизга бошқа бир хонадон-нинг фарзанди келиб қўшил-ган ота-она зиммасига янада кўпроқ масъулият юкланади. Келинга ҳам ўз қизидай муно-сабатда бўлиш, юмушларни нотўғри бажарса зарда қил-май ўргатиш, кўмак бериш ке-рак. Токи келин янги рўзгор тартибларига кўникиб олсин. Кўпинча келин фарзандли бўл-гандан сўнг гап-сўзлар кўпая-бошлайди. Ҳали бола боқишда тажрибаси бўлмаган ёш она

сўзлаб берай. У катта ша-ҳарда эмас, узоқда ҳам эмас, мен яшайётган маҳаллада юз берди. Бир қиз 16 ёшида фарзанд кўрди. Шунчалли-енгилтаклигидан боланинг отаси ким эканлигини ҳам билмайдди. Бир ярим яшар бўлаётган қизчаси ҳали юролмайдди. Уларнинг ҳовли-

ташлаб она-бола қучоқлашиб, ясан-тусан билан навбатма-навбат келган машиналарга ўтириб кетишди. Уйдаги бо-лалар оч-наҳор, кўнглилари-га ситган ишни қилишаве-ради. Ўзларидан кичкинароқ бо-лалар кўчадан ўтиб қолса, қўлидаги нарсаларини тортиб олишади...

Яқинда шу уй олдида тез ёрдам машинаси пайдо бўл-ди. Қизча, ўша мен айтган қаровсиз қизча ўлган экан. Нима касал билан ўлибди, дейсизми, шу тўққиз замон-да очликдан ўлибди гўдак! Шифокорлар шундай хулоса-га келишди. Наҳотки, қа-тор қатор машиналар, ма-шатлар олдида гўдак она-

АДОЛАТНИ ЎЗ ҚАЛБИДАН ИЗЛАСИН

дими, демак оила қуриши ло-зим эди. У эса, аёлга, гўдак-на хиёнат қилиб, уларни ово-ран сарсон қилиб ўзи ҳеч нарсга бўлмагандек яшамоқ-да. Унга энди ота-она орузси устун бўлиб қолибди. Не бўл-са ҳам бўлди, лекин бир гў-дак чирқираб қолди...

Шу ўринда яқинда бўлган бир воқеанинг тафсилотини

ларида дарвозаси ҳам йўқ. Аҳён-аҳёнда бу уй олдида-дан қизчалар уй кўтариб юришади. Уст—боши кир юзига қачон сув текканини айтиш қийин. Қачон қара-манг унинг чирқилаб йиғла-ётганини эшитсангиз. Қонунсиз бола туққан қизнинг онаси 45 ёшлар атрофида. Ҳовли-даги болаларни ўз ҳолига

ташлаб она-бола қучоқлашиб, ясан-тусан билан навбатма-навбат келган машиналарга ўтириб кетишди. Уйдаги бо-лалар оч-наҳор, кўнглилари-га ситган ишни қилишаве-ради. Ўзларидан кичкинароқ бо-лалар кўчадан ўтиб қолса, қўлидаги нарсаларини тортиб олишади...

нинг кўзига кўринмаса. Оч-дан ўлган боланинг уволни уни тутмасинки? Қариб қў-йилмаган «бувижон» эса ўзи-нинг ҳаёти хароб бўлгани бил-лан қаноатланмай, қизига ҳам тўғри йўл кўрсата олма-ди. Бир этак болани отасиз, ҳор-зор қилиб тарбияламоқ-да. Гўдакнинг ўлими ҳам уларнинг қўзини оқмади. Уни кўнмишга қўни-қўшнлар ҳам чиқармади. Ўзлар ортти-ган «дўстлари» билан дафн этишди. Ҳамма бола ўлими-нинг сабабини билгач, улар-дан ҳазар қилишди. Одамий-лик чегарасидан чиққан она ва болани тийиб қўядиган-лар наҳотки топилмаса?!

Ҳанифа ЗОКИРОВА,

СССЖ журналистлар уюшмасининг аъзоси.

АКС
САДО

АКС
САДО

МУҲТАРАМА Улуғова-нинг «Синтилланимга дей-манки» мақоласини ўқиб, жуда таъсирландим. Ҳаётда унда тилга олинганидек, ўз иродасини қўлга ололмай, ифбатини оёқ ости қилган-лар камми? Мақоладаги қиз-га нафратим келса, боласига раҳмин келди. Лаҳзаллик машаққатларга берилиб кетган бу киши ёш ҳаётнинг бирин-чи чорраҳасидек йўлдан то-йишган. Фарзандларига оқ йўл тилаб қишлоқнинг сў-моқ йўлларида кузатиб қол-ган оналар «болам шаҳарда ўқисин, одам бўлсин» дейиш-ган-ку. Энди эса у адолат қидириб қўлда бола билан эшикма-эшик юрибди...

Адолатни у ўз қалбидан излаши керак. Босган қада-

● АЖОИБ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛИ

● ҲАЛОЛ МЕХНАТ КЕЛТИРАР ҲУРМАТ

● АЖОИБОТЛАР ОЛАМИДА

Афсона эмас, ҳақиқат

...ҚАДИМ-ҚАДИМ замонлардан қолган бир афсона бор... Бир подшоҳнинг жангда енгилмас суюлиги ўғли бетоб бўлиб, кун сайин сўлиб бораверишди. Не-не табибларга кўрсатишибди, лекин соғайишдан дарах бўлмапти. Шунда бозорда юрувчи мусофир бир табибни олиб келишибди. У беморни кўргач, борса-келмас ёқларда Дукентсой деган сой бор, унинг сувини ичса, шаҳзода, албатта, тўзалиб кетади, дебди.

Шоҳ аъёнлари шу заҳотиёқ йўлга отланишибди. Кўп вақт ўтмай сувдан олиб келишибди. Уни тоғиб кўрган табиб, «Эй, афсус, боришга борибсизу, бироқ бир сой беридан қай-

тибсизлар» деган экан надонат билан. Оби-ҳаёт Қорабоғсойдан олинган экан...

Бу бир афсона, лекин, унинг замирида айни ҳақиқат ётибди. Дукентсой, Қорабоғсой, Эртошсой, Нишбошсой ва Оҳангарон ноҳиясидаги бошқа қатор сойларнинг суви хушталлиги, шифобахшлиги, тозаллиги билан қадим-қадимларда ҳам машҳур бўлган. Афсуски, уларнинг ҳозирги ҳолатини кўрган кишининг бунга ишонгиси келмайди.

Шу сойларнинг суви ниҳоятда бўлгани кетган. Ичиш уёқда турсин, ҳатто, чўмилгани ҳам келмайди. Улар бўйига жойлашган корхоналар, ташки-

лотлар, фермалар ўз чиқиндиларини ҳеч парво қилмай шу сойларга оқизади. Понорлар, лагерлар, ошхоналар оқавалари ҳам шу сувларга қўшилиб кетади. Унинг ифлослигини иссиқ кунларда дам олишга чиқиб, аjoyиб табиати қўйида ором олганлар ҳам «ҳисса» қўшмоқдалар. Шу сойлар атрофида истиқомат қилувчи, уларнинг сувини истеъмол қилиб келган, эндиликда бундан маҳрум бўлганларнинг шикоят қилмаган жойи қолмади. На Ангрен ва Янгибод ва на Оҳангарон шаҳарлари раҳбарлари қулоқ солдилар. Ҳеч қандай ўзгариш бўлмапти! Бундай лоқайдлик қачонгача давом этаркин!?

У. ЖУРАЕВ,
Оҳангарон ўрмон кўжалиги ишчиси.

МЕХНАТ ФАХРИЙЛАРИ ШАРАФЛАНДИ

Вилотимиз табиатини, атроф-муҳитини муҳофаза қилиш, уларга зарар етказувчиларга қарши кураш ишларини ўз касби қилиб олган аjoyиб табиат ихлосмандлари жуда кўп. Уларнинг бу хайрли ва машаққатли меҳнатлари муносиб тақдирланмоқда.

Яқинда вилот табиатини муҳофаза қилиш давлат комитетида бу соҳада узоқ йиллар давомида сидқидилдан ишлаган бир гуруҳ меҳнат фахрийлари шарафланди. Уларга «Меҳнат фахрийси» медаллари, қимматбаҳо совға-саломлар топширилди. Шундай тақдирга сазовор бўлганлар орасида Талғат Абдурахмонов, Деҳқонбой Аллоев, Вера Лисенко, Светлана Ҳасанова, Фавзия Тешабоева ва бошқа она табиат муҳофазачилари бор.

Р. СОБИРОВ,
Вилот табиатини муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг ходими.

ЭКОЛОГИЯ деганда фақатгина атроф-муҳитни ва сув ҳавзаларини завод-фабрикалардан чиқётган чиқинди ва заҳарли газлардан сақлаш деган фикрга кўпчилигимиз одатланган қолдик. Биз экологиянинг асосини ташкил этувчи энг оддий нарсаси — тежамкорлик ҳақида қисқача сўз юритмоқчимиз.

Саноатда экологиянинг биз тилга олмақчи бўлган тозаллиқ ва тежамкорлик борасидаги ишлари ниҳоятда ачинарли ҳаётда эканлиги ҳаммага ҳам равшан бўлиб қолди. Пойтахт вилотидagi биргина қурилиш объектлари ва қурилиш материаллари ишлаб чиқариш саноати корхоналарига назар солган киши қурилиш атрофида яроқсиз қолган келган, қурилиш учун зарур бўлган темир-бетон парчалари, ойна, цемент, қум ва бошқа охир-охида кўмилиб кетган материалларни учратиши мумкин. Қурилиш материаллари ишлаб чиқариш саноати корхоналарининг тозаллиги ва ишлаб чиқариш жараёнлари ҳам экология талабларига тўла жавоб беролмаяпти. Чунки кўпчилик завод, фабрика, комбинатларнинг чиқиндиларини тозалаб қайта ишлаб чиқаришга қўлловчи иш-шоотлари йўқ. Борлари ҳам тўлиқ қувват билан ишламайди.

Ҳозирги замон техника тараққиёти юқори даражада ривожланган бўлишига қарамай кўпгина соҳаларда илгор ва мукаммал ишлаб чиқариш жараёнлари амалда зарур даражада қўлланилмаяпти. Натижада чиқиндилар таркибидаги керакли моддалар миқдори жуда кўп бўлаяпти.

Ваҳолонки, кўпгина корхоналарнинг чиқиндилари хом ашё сифатида ишлатилиши мумкин. Масалан, Ангрен кўмир ҳавзасини олайлик. Кўмирни қазиб чиқариш жараёнида ёқилгига аралашиб чиққан қимматбаҳо каолин лойи чиқинди сифатида тоғ ёнбағрига уйиб ташланмоқда. Олмалик корхоналари, Тўйтепадаги биргина флюоритни саралаш фабрикаси эса йилга 300—350 минг тоннадан чиқинди чиқармоқда. Бундай чиқиндилар бир неча юз гектар ҳосилдор ерларни эгаллаб, сузғий тоғ ҳосил қилиб, атроф-муҳитни буғатиб ётибди. Чирчикдаги капролакташ ишлаб чиқаришнинг чиқиндиси эса олий-олий жойларга ҳам ўз таъсирини ўтказмоқда. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

«Шунча чиқиндиларни қайта ишлаб, яроқли ҳолатга келтириш мумкин-

ми!» — деган савол тугилиши табиий. Тўғри, мавжуд завод ва комбинатлар чиқиндиларни яроқли ҳолга келтириш учун катта қувватга эга бўлган ёрдамчи корхоналар қуриш имкониятига ҳозирча эга эмасдилар. Ангрен кўмир конидан чиқинди сифатида чиқариб ташланаётган каолин лойини керамик кошчилар, қурилиш ашёлари ва уй-рўзгор буюмлари ишлаб чиқаришда тўла қўлланган имкони яратилса, бу чиқиндидан йилга бир неча ўн минг тонналаб фойдаланилган бўлар эди. Флюоритни саралаш фабрикаси чиқиндиси кимёвий таркиби бўғиқ шишалар, яъни кристалланган шиша буюмлари олишда қўлланадиган хом ашёлар таркибига ўхшаш хусусиятларга эга бўлиб, ундан кристалланган шиша кошчилари олиш имконияти борлиги исботланган. Бу ишлаб чиқаришда тўла қўлланаётгани йўқ. Тожикистон пойтахтида Такоб флюоритни саралаш фабрикаси чиқиндисида бир йилда 100 минг квадрат метр ҳажмда кристалланган шиша кошчилари ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган цех қурилмоқда. Бу цехнинг ишга тушиши йилга жумҳурият учун зарур бўлган кошчилар етказиб бериш билан бирга атроф муҳитини ифлослантираётган 2—2,5 минг тонна чиқиндини фойдали хом ашёга айлантиради. Худуд экологиясини яхшилаш билан бирга корхонага йилга 300 минг сўмдан кўпроқ соф фойда келтириши мумкин.

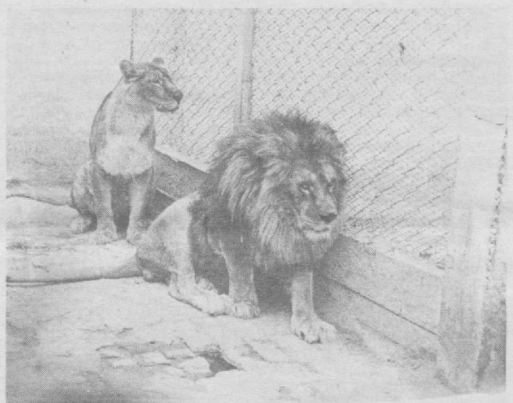
Капролакташ ишлаб чиқариш чиқиндиси таркибиде шишасозлик саноати учун зарур бўлган хом ашё — сода бор, лекин шишасозликда зарарли бўлган ош тузи миқдорининг бошқа капролакташ корхоналари чиқиндисида нисбатан кўплиги уни хом ашё сифатида ишлатиш имконини бермайди. Бундай мисолларни, яъни саноат чиқиндилари таркибиде фойдали, керакли моддаларни ташлаб юборилиши ҳолларини бошқа соҳаларда ҳам учратиш мумкин.

Жумҳуриятимизнинг иқтисодий мустақиллиги ҳақида гап борар экан, саноат корхоналари чиқиндиларидан хом ашё сифатида фойдаланиш масаласи жиддийроқ ўйлаб кўрилса фойдадан холи бўлмасди.

Ҳ. ЮНУСОВ,
техника фанлари номзоди.
Т. ЛУТФУЛЛАЕВ,
муҳандис.

Эркинликда, табиат қўйинда мазза қилиб сайр қилаётган мана бу тоғ эчкиларига ҳайвонот боғининг тор қафасларида сиқилиб қўн кетираётган арслонлар ҳувас қилинса ажаб эмас...

Д. АХМЕДОВ ва
Т. ЛУТФУЛЛАЕВ сурати.

БУ ТУРФА ОЛАМ

1820 ТА ПОРТЛАШ

● АМЕРИКАДА чиқадиган «Атомчи олимлар бюллетени» ойнамасининг ёзишча, 1945 йилдан 1989 йилгача камда 1820 марта атом қуроли синов учун портлатилган. Бироқ ҳама синовлар ҳақида расмий маълумотлар берилмаганлигини ҳам ҳисобга олиш керак. Урта ҳисобда ўтган 45 йилда ҳар тўққиз кунда бир марта қаердadir портлаш юз берган. Мамлакатлар ичида АҚШ кўп портлатган. У ҳар 18 кунда бир марта атом қуролини синовдан ўтказган. СССР эса ҳар 23 кунда, Франция ҳар 61, ХХР ҳар 279, Буюк Британия ҳар 330 кунда бир марта атом қуролини портлатган.

Ойнаманинг ёзишча, ҳавода ками билан 483 марта синов ўтказилган. Шу жумладан, Ҳиндистон ҳам бир марта портлатган. Атом қуролини тинч мақсадларда синов кўришда СССР

олдинда бормоқда. Шу вақтгача у бундай синовларни юз мартадан ортиқ АҚШ эса 27 марта ўтказган.

СУНЬИЯСИ ТАБИИЯСИГА ТЕНГЛАШАДИ

● АГАР жаҳон электрон саноатининг ривожланиш суръатини суусаймас экан, 2000 йилга келиб микросхемалар заводлари ўз маҳсулотини таркибиде шунча транзисторлар ишлаб чиқарадими, улар шу вақтга бориб бутун инсоният миқясидаги нейронлар сонига барабар бўлади. Шундай қилиб, элек-

трон интеллект биринчи марта сон жиҳатидан табиийларга тенглашади.

АЖОИБ МОЙЛАШ МАТЕРИАЛИ

● ҒАРБИЙ германялик кимёгар Ханс Шур минерал суртиш мойини табиийси билан алмаштиришни тақлиф этади. У кунгабоқар, каноп, рапс, соя, кастор мойлари билан айрим дархатлар смолаларини қўшиб шундай аралашма яратди. Бу аралашманинг афзаллиги шундаки, у теварак-атроф муҳитни булғамайди.

Ишлатилган мойни ерга тўкиш мумкин. У минерал мойлаш материалдан фарқли равишда ер ости сувларига қўйилмайди. Тахминан уч ҳафта давомда тупроқда бактериялар томонидан парчалаб юборилади. Тажрибалар янги мойлаш материал бахиларга ҳам зарар қилмаслигини кўрсатди, ўсимликлар учун эса ҳатто ўғит бўлиб хизмат қилади.

Душанба

29 ОКТАБРЬ

УЗТВ I

18.05 Янгилликлар. 18.10 Қувноқ болалар. 19.00 Элга хизмат: талаб ва тақдир. 19.30 Ахборот. 19.45 Изларингизни излайман. 20.30 Ахборот. 20.50 Камолот сари. 21.30 «Время». 22.00 Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши сессиясида. 23.00 «Ешлик» видеоанали.

УЗТВ II

19.05 Ассалому алайкум. Муслик кўрсату. 20.05 Ҳарбий ислохот. 20.45 Кунгурлик мушавир. 21.00 Вилот партия кўмитасининг оддий иш кунлари.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:
21.30 «Время». 22.00 Доғру сол, бизнинг ёшлик.

MT I

7.00 «120 минут». 9.05 Жарликлар. Бадий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.40 Футбол шарҳи. 12.10 Хужжатли фильм. 12.30 Концерт. 13.00 «Время». 17.00 Педагогика ҳамма учун. 18.00 Болалар соати. 19.00 «Время». 19.30 Кичик концерт. 19.40 Биз ва иқтисодиёт. 20.10 Жарликлар. Бадий фильм, 2-серия. 21.30 «Время». 22.00 Коллаж. 22.05 Футбол шарҳи. 22.35 Сен, заминим ягонасан.

MT II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Табиатшунослик. 9.55, 10.55 Карелия. 10.05 Италия тили. 11.05 Сиз яратган бозор. 11.35, 12.35 Муслик. 12.45 Ер юзи бўйлаб. 13.05 Қорлар эриганда. 13.40 Концерт. 17.30 Туркия Давлат ракс ансамблининг концерти. 18.00 Унутилган худдорлар. Хужжатли фильм, 1-фильм. 18.50 Мультифильм. 19.00 «Время». 19.30 Мультифильм. 19.40 Телевизион муслик абонемента. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 Волейбол. 22.15 Бегона шахарда ёққан ёлғир. Бадий фильм, 1-серия.

Сешанба

30 ОКТАБРЬ

УЗТВ I

11.30 Табиат ва биз. 12.10 Қамолот мударри ўтувчиси. Бадий фильм. 18.05 Янгилликлар. 18.10 Мультифильм. 18.30 Ўзбек тилини ўрганамиз. 19.00 Эл дастурхони. 19.30 Ахборот. 19.50 Созида севги вафси. 20.20 Тижорат хабарлари. 20.30 Ахборот. 20.50 Навоий гулшани. 21.30 «Время». 22.00 Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши сессиясида. 23.00 Ш. Холмиев. Қора камар. Телеспектакль.

УЗТВ II

19.05 «Тошкент» студияси кўрсатади.
ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:
21.30 «Время». 22.00 Наврўз-90.

MT I

7.00 «120 минут». 9.00 Жарликлар. Бадий фильм, 2 ва 3-сериялар. 11.35 Концерт. 11.55 Болалар соати. 12.55 Коллаж. 13.00 «Время». 17.05 Антиқа хола. Бадий фильм, 1-серия. 17.50 Бор бўл мусиқа. 18.30 Қўллар орасидаги ҳаёт. 19.00 «Время». 19.35 Долзарб интервю. 19.45 Шеърят лаҳзалари. 19.50 Нодипломатик сўх-

батлар. 20.10 Жарликлар. Бадий фильм, 3-серия. 21.30 «Время». 22.00 Парламент хабарномаси. 22.15 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида. 22.30 Муаллифлик телевидениеси. 01.30 ЯТХ.

MT II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Теварак-атроф билан танишиш. 9.55, 10.55 Ер юзида шундай жой бор. 10.05 Француз тили. 11.05 Француз тили. 11.35, 12.35 Тарих. 12.05 Хужжатли фильм. 13.05 Бегона шахарда ёққан ёлғир. Бадий фильм, 1-серия. 14.15 РСФСР муслик фольклори концерти. 14.55 Ритмик гимнастика. 17.30 Мультифильм. 17.40 РСФСР шахарлари телестудиялари. 18.30 Ритмик гимнастика. 19.00 «Время». 19.30 Бу Пеле. 20.20 Кичик концерт. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 Орол. 21.30 Сизга қўшиқ куйлаб бераман. 22.10 ССЖ Олий Кенгашининг сессиясида. 22.30 Бегона шахарда ёққан ёлғир. Бадий фильм, 2-серия.

Чоршанба

31 ОКТАБРЬ

УЗТВ I

11.30 Фильм-концерт. 12.00 Бегоналар бу ерда юрмайди. Бадий фильм. 18.05 Янгилликлар. 18.10 Мультифильмлар тўплами. 18.50 Осийшталик посбонлари. 19.20 Тижорат хабарлари. 19.30 Ахборот. 19.50 Муштур жаридаси саҳифаларида. 20.20 Уғил, набир, аялар. 20.30 Ахборот. 20.50 Концерт. 21.30 «Время». 22.00 Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши сессиясида. 23.00 Грета вилла-сининг сири. Бадий фильм.

УЗТВ II

19.05 Қиш ғамиди. 19.50 Телерадио. 20.00 Тошкент хабарлари. 20.10 Ўйингиз беҳатар бўлсин. 21.10 Юксалиш.
ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:
21.30 «Время». 22.00 Негатив. Бир жиноий иш воқеаси. 22.40 Пахтакорлар учун кўрсату. 23.20 Революция туфайли туғилган. Бадий фильм, 1-серия.

MT I

7.00 «120 минут». 9.05 Жарликлар. Бадий фильм, 3 ва 4-сериялар. 11.40 Хужжатли фильмлар. 12.00 Дунё бўйлаб. 13.00 «Время». 17.05 Антиқа хола. Бадий фильм, 2-серия. 18.00 Болалар соати. 19.00 «Время». 19.30 Ишчан курыер. 20.00 Мультифильмлар. 20.10 Жарликлар. Бадий фильм, 4-серия. 21.30 «Время». 22.00 Коллаж. 22.05 Суз. 00.05 ЯТХ.

MT II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Хужжатли фильм. 9.35, 10.35 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 10.05 Немис тили. 11.35, 12.35 Умумий биология. 12.05 ТелеЭКО журнали. 13.05 Бегона шахарда ёққан ёлғир. Бадий фильм, 2-серия. 14.10 Томдан баланд. 14.30 Мультифильм. 17.30 Вертикаль. 18.00 Мультифильм. 18.25 Америкаликлар Россияда. 19.00 «Время». 19.30 Концерт. 19.40 Лонг май — узоқ яша. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 Коллаж. 20.50 Тевтр сулоласи Н. И. Рижов таваллудининг 90 йиллиги. 22.10 ССЖ Олий Кенгашининг сессиясида. 00.10 Сентябрдаги отпуск. Бадий фильм, 1-серия.

Пайшанба

1 НОЯБРЬ

УЗТВ I

11.30 Мусиқа дersi. 12.00 Хужжатли фильмлар. 12.30

Табиатшунослик. 13.00 Грета вилла-сининг сири. Бадий фильм. 18.05 Янгилликлар. 18.10 Мультифильм. 18.20 Фанга бағишланган умр. 18.55 Алифбо сабоқлари. 19.30 Ахборот. 19.45 Ешлик оқшоми. 20.30 Ахборот. 20.50 Унутилмас сатрлар. 21.30 «Время». 22.00 Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши сессиясида. 23.00 Концерт.

УЗТВ II

19.05 Мультифильм. 19.15 Омадди жентльменлар. Бадий фильм. 20.40 Шарқ либослари фестивали. 21.25 Тижорат хабарлари.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 «Время». 22.00 Негатив. Бир жиноий иш воқеаси. 22.40 Революция туфайли туғилган. Бадий фильм, 2-серия.

MT I

7.00 «120 минут». 9.00 Жарликлар. Бадий фильм, 4-серия. 10.20 Футбол. Пеленинг 50 йиллиги шарофига матч-бенефис. 12.00 Болалар соати. 13.00 «Время». 13.40 Коллаж. 16.30 Мусиқий хазина. 17.30 Қувноқ стартерлар. 18.15 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.00 «Время». 19.30 Хужжатли фильм. 19.50 Футбол. Пеленинг 50 йиллиги шарофига матч-бенефис. 21.30 «Время». 22.00 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида. 22.15 Эфирда мусиқа. 22.45 Олам кинокамера кўзгусида. 23.45 Мусиқий дам олиш программаси. 00.10 ЯТХ.

MT II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Табиатшунослик. 10.05 Испан тили. 11.05 Испан тили. 11.35, 12.35 Биология. 12.05 Ефросиния Полоцкая. 13.05 Сентябрдаги отпуск. Бадий фильм, 1-серия. 14.10. Мультифильм. 14.30 Н. Чепрага куйлайди. 14.55 Ритмик гимнастика. 17.30 Мультифильм. 18.40 Концерт. 19.00 «Время». 19.30 Мультифильм. 19.40 Лонг май — узоқ яша. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 Ритмик гимнастика. 21.15 Тикланиш. 21.45 П. И. Чайковский. Ромео ва Жульетта увертюра фантазис. 22.10 ССЖ Олий Кенгашининг сессиясида. 23.40 Сентябрдаги отпуск. Бадий фильм, 2-серия.

Жума

2 НОЯБРЬ

УЗТВ I

11.30 Физика. 12.00 Фильм-концерт. 12.30 Мугрофия. 13.00 Келдию кетди. Бадий фильм. 18.05 Янгилликлар. 18.10 Мультифильм. 18.30 Бухорода ўтказилган Шарқ қўшиқлари фестивали. 19.00 «Ешлик» студияси кўрсатади. 19.30 Ахборот. 19.50 Қадрият. 20.20 Ўзбекистон ССЖ Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади. 20.30 Ахборот. 20.50 Дутор ва танбуур тароналари. 21.30 «Время». 22.00 Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши сессиясида. 23.00 «Бўстони» Тележурнал.

УЗТВ II

19.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Бу оқшом». 20.00 «Пульс» 20.10 «Бу оқшом» кўрсатувининг давом.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 «Время». 22.00 Негатив. Бир жиноий иш воқеаси. 22.40 Пахтакорлар учун кўрсату. 23.20 Революция туфайли туғилган. Бадий фильм, 3-серия.

MT I

7.00 «120 минут». 9.05 «Сўз». Адабий-бадий программа. 11.05 Мультифильм. 11.15 Мў-

жзасиз-мўжизалар. 12.15 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 13.00 «Время». 17.10 Тарих. 17.55 Томошабинлар меҳри соврини кинофестивали. 18.25 Куз. Таруса. Цветаева. Адабий кўрсату. 18.50 Сиёсий мулоқотлар. 19.50 Контакт-форум. 20.20 Долзарб интервю. 20.30 «В и Ди» таништиради. 21.30 «Время». 22.00 Ички ишлар вазирлиги маълумотлари-га кўра. 22.15 Матвей Блантер қўшиқлари. 22.40 «В и Ди» таништиради. 01.40 ЯТХ.

MT II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Теварак-атроф билан танишиш. 9.55, 12.55 Хужжатли фильм. 10.05 Инглиз тили. 11.05 Инглиз тили. 11.35, 12.35 Мусиқа. 12.05 Бугунги Буюк Британия. 13.05 Сентябрдаги отпуск. Бадий фильм, 2-серия. 14.15 Хужжатли фильм. 14.55 Остап Стахивининг куйловчи бандураси. 17.30 Мультифильм. 18.05 Виолончелист ҳаётидан. 19.00 «Время». 19.30 «ТВ ва ТВ». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Коллаж. 20.50 Бадий гимнастика. 21.35 Спорт ҳамма учун. 21.50 Концерт. 22.10 ССЖ Олий Кенгашининг сессиясида. 23.40 «Теня». Бадий фильм.

Шанба

3 НОЯБРЬ

УЗТВ I

8.00 Ассалому алайкум. 9.00 Шанба экран. 10.00 Ўзбекистон спорт. 10.20 Орзуларимиз қанотида. Бадий фильм. 11.35 Концерт. 12.05 Турмуш ва иқтисод. 12.35 Қувноқ саргузаштлар. 13.05 Офат ва неҳот. 13.35 Концерт. 18.05 Мультифильм. 18.15 Тенгдошлар. 19.00 Ўзбек тилини ўрганамиз. 19.30 Ахборот. 19.45 Кино жавонидан. 20.30 Ҳафтанома. 21.30 «Время». 22.00 Доғрунинг доғруги. Видеофильм. 22.50 Ишдаги ишқ. Бадий фильм, 1-серия.

УЗТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 Савту калом. 9.55 Бизнинг ҳазинамиздан. 11.40 Фильм-концерт. 12.05 Революция туфайли туғилган. Бадий фильм, 4-серия. 18.05 Мутлақ махфий эмас. 18.35 Мультифильмлар. 19.00 Новости. 19.20 Шеърят дафтаридан. 19.50 Инсон ва қонин. 20.30 Ахборот. 20.50 Концерт. 21.30 «Время». 22.00 Уғрилик. Теленовелла. 22.45 Революция туфайли туғилган. Бадий фильм, 4-серия.

MT I

7.00 «120 минут». 9.00 Сиз яратган бозор. 9.30 Чашмалар. 10.00 Партнёр. 10.30 Инсон. Ер. Коинот. 11.30 Сиевуш ҳақида кисса. Бадий фильм. 13.00 Прогноз. 13.30 Сиевуш ҳақида кисса. Бадий фильм, 2-серия. 15.05 Шеърят лаҳзалари. 15.10 Мультифильмлар. 15.30 Сиёсий мулоқотлар. 15.50 Ҳайвонот оламида. 17.00 Болалар учун телекурсулар I Бугунги-фок фестивалининг совриндорлари. 17.15 Мультифильмлар. 17.40 Ангажмент. 19.15 Халқор панорама. 20.00 ССЖ ҳукуматида. 20.10 Фильм-афсона. Шамол олиб кетганлар. Бадий фильм. 21.30 «Время». 22.00 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида. 22.15 Концерт. 22.30 Парламент хабарномаси. 22.45 Футбол. Италия — ССЖИ. 00.25 ЯТХ. 00.40 Тунги муслик қавҳахона.

MT II

8.30 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 8.45 Ақил буюмлар. Бадий фильм. 1 ва

2-сериялар. 10.55 Хужжатли фильм. 11.25 Майдон. 12.25 Коллаж. 12.30 Теннис. Паркиннинг очик чемпионати. 13.15 Бадий гимнастика. 14.00 Охла телепрограммаси.

15.00 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНING ВИДЕОКАНАЛИ. 17.30 «Контакт-форум». 18.00 Мультифильм. 18.30 НЛО: эълон қилинмаган таширф. 19.30 «Пин белгиси билан. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Пин» белгиси билан. (давоми). 21.30 «Время». 22.00 ССЖИ Олий Кенгашининг сессиясида. 23.00 «Пин» белгиси билан (давоми). 01.00 Тузоқ. Бадий фильм.

Якшанба

4 НОЯБРЬ

УЗТВ I

8.00 Ҳафтанома. 9.00 Оила даврасида. 9.50 Қувноқ стартерлар. 10.50 Ҳамма гап акамда. Бадий фильм. 12.05 Халқ ижодиёти. 13.10 Алифбо сабоқлари. 13.45 Даврага кел, дугонажон. 17.00 Футбол. «Пахтакор» — «Қайрат» (Олмаота). 18.50 Аралаш. 19.00 Кичкинтой программаси. 19.30 Ахборот. 19.45 Дам олиш программаси. 20.30 Ахборот. 20.50 Мусиқий кўрсату. 21.30 «Время». 22.00 Ишдаги ишқ. Бадий фильм. 2-серия.

УЗТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 Сапеда. 10.05 Ҳар бир кишига ва барчага. 10.15 Яхши дегани нима! 10.55 Революция туфайли туғилган. Бадий фильм 5-серия. 17.55 Революция туфайли туғилган. Бадий фильм. 5-серия. 19.25 Бишанев аз ней. 20.00 «Ҳафта». 20.30 Концерт. 21.30 «Время». 22.00 Суз эгаси. Бадий фильм. 23.05 Теле-томошабин ҳамроҳи.

MT I

8.30 Спорт ҳамма учун. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.15 «Спортлото». 9.30 Эрта сахарлаб. 10.30 Ватан хизматда. 11.30 Тонгги дам олиш программаси. 12.00 Саёхатчилар клуби. 13.00 Зоррове. 13.45. Мусиқий киоск. 14.15 Болалар учун телекурсулар I Бугунги-фок фестивалининг совриндорлари. 14.45 Немис дирижери ўрашувлар. 15.45 Қишлоқ янгилликлари. 17.00 Олтин соч. Бадий фильм. 18.30 Конкурдан сўнгги ўйлар. 19.05 Май ойида ёққан қор. Бадий фильм. 20.05 1990 йил қўшиқлари. 21.30 «Время». 22.00 Одай ва мангулик хили. 22.15 СР — она масканида. 22.30 Маппет-шоу. Қўғирчоқ фильм-концерт. 23.10 Хорда эса менинг овозим эшитилиб туради.

MT II

8.30 Зарядкага сафланинг! 8.45 Вьетнам парвозга шайланган аждаҳо. 9.45 Бадий гимнастика. 10.30 Саёхатчилар клуби. 11.30 Биз яшаётган олам. 12.05 Кавалер де Грие ва Мавон Леско. Телеспектакль. 13.45 Умдуртистон жумхурияти Давлат телерадиоси.

14.15 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНING ВИДЕОКАНАЛИ. 16.45 Мультифильм. 16.55 Планета. 17.55 КВН-90. 19.40 Концерт. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Теннис. Паркиннинг очик чемпионати. 21.30 «Время». 23.00 Ревизор. Фильм-спектакль.

ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ ● ФУТБОЛ

**ТОШКЕНТ
ХАКИКАТИ**
(«Ташкентская правда»)
Орган Ташкентского обкома
Коммунистической партии
Узбекистана и областного
Совета народных депутатов
Издается на
узбекском языке
МАНЗИЛГОХИМИЗ:
700083, ГСП, Ташкент,
Ленинград кўчаси, 32
ТЕЛЕФОНИЛАР: 33-40-48,
32-53-54 хатлар ва оғини
нишлар бўлими.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КОМСОМОЛ КУМИТАСИ

УТКАЗИЛАДИ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12